

DOBRÝ DEN SLEČNY, PANÍ, DÁMY, MLADÍCI, MUŽI A PÁNOVÉ,

Jaro se rozhodlo přihlásit se přesně v den, kdy jsme mu to naplánovali v kalendáři. Zároveň přišlo útočně, se silou sluncem nabitých dní, aby nám předvedlo, že to na těch našich předpovědích ani v nejmenším nezávisí. Personifikované Jaro tak s lehce pobaveným úsměvem na rtu a zdviženým obočím hledí na naše přesvědčení, že mu již rozumíme, neřkuli dokážeme ho ovlivnit a usměrnit vydáním pat-

říčné bruselské směrnice náležitě okořeněné speciálními českými paragrafy.

O vědě: Každý rok navštívím několik seminářů a konferencí zaměřených na beton. Pokaždé se dozvím něco nového. Téměř jistě to i příště bude omračující novina, že je možné vyrábět beton s popílkem či struskou a že tímto máme problém odpadu z elektráren a oceláren vyřešen. Je rovněž možné se spolehnout, že na konci příspěvku bude řádka ve smyslu: „Tento článek vznikl za podpory grantu GAČR č. ...“.

K tomu se dá říci mnohé. Například: Tuto informaci nalezneme v knize „Popílkové betony“ od autorů J. Bezděka a J. Arbese z roku 1975. Nebo: Popílek a struska vhodné pro použití v betonu nejsou odpadem. Jsou to tvrdě placené komodity na trhu surovin a jejich cena každým rokem stoupá. Platí pro ně evropské technické normy a další legislativní dokumenty jako jsou REACH a Zákon č. 22/1997 Sb. ve smyslu pozdějších znění včetně odpovídajícího Nařízení vlády.

Dalším oblíbeným tématem je přesvědčení, že modul pružnosti betonu se má chovat podle tabulek v normě, která vznikala před třiceti a více lety, kdy pojmy jako samozhutnitelný, snadnozhutnitelný, vysokopevnostní nebo vysokohodnotný beton teprve čekaly na zrození, betony s pevností v tlaku okolo 30 MPa byly Hi-Tech, běžná hodnota vodního součinitele byla 0,6 a více a slovo polykarboxylát bylo možno zaslechnout jen v Praze-Dejvicích v budově s nápisem VŠCHT.

Každý z nás jistě ví, kdo to byl Profesor Otto Wichterle a mnozí z nás užívají kontaktní čočky jako nejznámější výsledek jeho pestré práce. V povědomí široké veřejnosti je dnes i to, že svých úspěchů dosáhl i přesto, že nebyl opěvovanou hvězdou předchozího režimu.

Všechny uvedené příklady je možné zahrnout do kapitoly „Věda“. První dva však jen se skřípěním zubů, třetí s potleskem. Držím palce lidem, kteří se snaží porozumět neprobádanému, objevují nové možnosti a vlastnosti betonu, a věda pro ně není rutinním sepsáním zprávy o obecně známých skutečnostech. Já totiž raději tleskám.

O krizi: Výrok Tomáše Bati z roku 1932: „Příčinou krize je morální bída. Přelom hospodářské krize? Nevěřím v žádné přelomy samy od sebe. To, čemu jsme si zvykli říkat hospodářská krize, je jiné jméno pro mravní bídu. Mravní bída je příčina, hospodářský úpadek je následek. V naší zemi je mnoho lidí, kteří se domnívají, že hospodářský úpadek lze sanovat penězi. Hrozím se důsledku

tohoto omylu. V postavení, v němž se nacházíme, nepotřebujeme žádných geniálních obrátů a kombinací. Potřebujeme mravní stanoviska k lidem, k práci a veřejnému majetku. Nepodporovat bankrotáře, nedělat dluhy, nevyhazovat hodnoty za nic, nevydírat pracující, dělat to, co nás pozvedlo z poválečné bídy, pracovat a šetřit a učit práci a šetření výnosnější, žádoucnější a čestnější než lenošení a mrhání. Máte pravdu, je třeba překonat krizi důvěry. Technickými zásahy, finančními a úvěrovými ji však překonat nelze, důvěra je věc osobní a důvěru lze obnovit jen mravním hlediskem a osobním příkladem.“ Vypadá to, že tu máme současný problém popsany slovy starými 78 let.

O ekologii, energii, krizi a selském rozumu: Planeta se otepluje, můžeme za to my a naše produkce CO₂. Himálajské ledovce roztají do sedmi let. Jediná cesta ze slepé ulice spalování ropných produktů jsou biopaliva. Jaderná energie je nebezpečná. Vodní díla mezi Ústím nad Labem a hranicí s Německem jsou z hlediska ekologie nepřijatelná.

Kolik teorií postavených na hliněných nohou, tolik radikálních řešení, která nefungují. OECD kritizovala používání biopaliv s tím, že podpora pěstování potřebných plodin vede k růstu cen potravin a ničení přírody. Navíc biopaliva z řepky a kukuřice při spalování uvolňují oxid dusný a celková bilance v porovnání s běžnými palivy vykazuje 1,7krát vyšší produkci skleníkových plynů. A to je potřeba ještě před spálením plodiny vypěstovat, přepravit a biopalivo z nich vyrobit.

Všechny tyto teorie a bohužel i trpké zkušenosti připomínají nošení světla v pytlích do Kocourkovské radnice. Rozdíl mezi realitou a fiktivním příběhem je zřejmý: při čtení známé knihy se můžeme dobře bavit.

Aby to bylo jasné, chci žít v příjemném prostředí, jak z hlediska přírody, tak z hlediska vztahů mezi lidmi. Vyrůstal jsem v 70. a 80. letech pod Krušnými Horami a je dobře, že dnes to tam vypadá jinak. Nicméně, „hurá akce“ a zázračné všeléky nám nepomohou.

Mohlo by ale pomoci přistoupit k problému energií se selským rozumem: například dostavět Temelín, splavit spodní úsek Labe na našem území a zajistit tak celoroční provoz nejšetnějšího způsobu dopravy, zmodernizovat provoz tepelných elektráren a podobně. Kromě zajištění energetické nezávislosti, s výjimkou ropy a zemního plynu, na zahraničí, tato opatření přinesou řadu pracovních příležitostí. Výrobní a stavební společnosti budou mít zakázky, lidé práci. Firmy i pracující lidé odvedou daně do státního rozpočtu, počet rukou žádajících nějakou z podpor se zmenší. To by bylo opravdu pěkné. Nejspíše to ale skončí vydáním Směrnice o povinném navýšení počtu pracovních míst bez ohledu na skutečné potřeby. Tak nějak to alespoň chodí v Kocourkově.

Přes všechny objektivní i subjektivní důvody k splněním Vám přeji najít okamžiky pro zastavení se a užití si slunečných dnů, abyste mohli, až se zima zeptá: „Jak jste se měli v létě?“, odpovědět: **valně!**

Michal Števlula